

verzia	01
dátum platnosti	1.10.2023
dátum účinnosti	10.10.2023
schválil	Predseda RpV
autor/navrhovateľ	Pavol Marcinčin

Interná smernica RpV č. 03 LÍDERSKÁ RANGERSKÁ ŠKOLA

Poslaním skautingu je prispieť k plnému rozvoju mladého človeka.

Rozvíjame jeho vedomosti, schopnosti a postoje v telesnej, intelektuálnej, citovej, sociálnej, duchovnej a charakterovej oblasti.

Slovenský skauting je členom svetových organizácií WOSM a WAGGGS.

História predošlých verzií			
číslo verzie	účinnosť od	účinnosť do	autor
01	10.10.2023		Pavol Marcinčin
02			
03			

Zoznam príloh		
číslo	názov prílohy	počet strán
01	Obsahové náplne a kompetenčná profil pre hodnot' Líder	9
02	Zoznam úloh pre tajomníka, predsedu RpV a vzdelávací tím LRS	2
03	Formulár líderskej činnosti	3
04	Nosné témy, skúšané kompetencie a podotázky	1
05	Ostatné témy, skúšané kompetencie a podotázky	3
06	Modelové situácie	5
07	Kombinácie	1

PREAMBULA

Rada pre vzdelávanie (ďalej len „RpV“) v súlade s Organizačným poriadkom, Kapitolou 8 vydáva Internú smernicu RpV č. 03 (ďalej len „IS“) – Líderská rangerská škola.

ÚVODNÉ USTANOVENIA

I. Účel vydania IS

1. IS RPV – Líderská rangerská škola stanovuje a bližšie konkretizuje obsahovú náplň LRŠ, kompetenčný profil pre hodnosť líder, organizovanie LRŠ, náplň líderskej činnosti a líderské skúšky.

VŠEOBECNÉ A OSOBITNÉ USTANOVENIA

II. Časové dotácie tém

1. Uvedené časové dotácie pri témach sú minimálne. Vzdelávací tím LRŠ si ich môže podľa potreby navýšiť.
2. Vzdelávací tím pripravuje vzdelávaciu zložku LRŠ podľa nasledujúceho kľúča pre časovú dotáciu:
 - a. min. 25 hodín povinných tém obsahovej náplne
 - b. min. 2 hodiny povinne voliteľných tém (vzdelávací tím podľa vlastných potrieb pripraví tému, ktorú chce zaradiť do povinne voliteľných tém. Tú predloží predsedovi RpV na doplnenie do prílohy, aby sa tak stala súčasťou ponuky aj pre iné vzdelávacie tímy LRŠ). Povinne voliteľné témy sú prostriedkom na ďalší rozvoj účastníkov LRŠ a zároveň dávajú možnosť líderským rangerským školám špecializovať sa na konkrétnu oblasť.

III. Obsahová náplň líderskej rangerskej školy a kompetenčný profil jej absolventa

1. Každá téma obsahuje:
 - názov témy
 - min. časovú dotáciu
 - konkrétnu obsahovú náplň
 - kompetencie pre danú tému
 - spôsob overenia
2. Obsahové náplne a kompetenčný profil pre hodnosť Líder sú uvedené v tabuľke [Prílohy č. 01](#) tohto dokumentu.
3. Potvrdenie o ukončení líderskej činnosti, Potvrdenie o ukončení líderskej rangerskej školy a Potvrdenie o splnení podmienok účasti na líderskej skúške bez absolvovania líderskej rangerskej školy majú vzdelávacie tímy dostupné v podkladoch RpV.
4. Vzdelávací tím LRŠ môže do obsahovej náplne zaradiť aj témy, ktoré sú vhodné a dôležité pre úspešnú prácu lídra či absolventa v jeho osobnom živote, bez ohľadu na to, či sa budú skúšať alebo nie.
5. Formy overenia sú:
 - a. **Odporúčanie tímu** - Vzdelávací tím sám určuje spôsob sledovania nadobúdania kompetencie účastníkmi LRŠ: praktické zadanie, diskusia, aktivity, samoštúdium, kladenie otázok počas prednášky a spätná väzba od účastníkov prednášky atď.

Nadobudnutie týchto kompetencií sa potvrdzuje podpísaním Potvrdenia o absolvovaní LRŠ. V prípade účasti na líderských skúškach bez absolvovania LRŠ odporúča osoba daná kapitolou 8 OP SLSK.

- b. **Líderská činnosť** - Kompetencie účastníci nadobúdajú prostredníctvom realizácie líderskej činnosti. Nadobudnutie týchto kompetencií sa potvrdzuje podpísaním Potvrdenia o ukončení líderskej činnosti kandidáta na líderskú skúšku.
- c. **Skúšky**: teoretická otázka/modelová situácia - Nadobudnutie kompetencie sa deklaruje pred skúšobnou komisiou.

IV. Organizovanie LRŠ

Organizátor LRŠ a podmienky oprávnenia vzdelávacieho tímu LRŠ

1. Líderskú rangerskú školu (LRŠ) môže uskutočniť iba tím, ktorý v danom roku získal oprávnenie realizovať vzdelávacie podujatia. Oprávnenie sa získava na začiatku kalendárneho roka a má platnosť jeden rok. Vzdelávací tím má povinnosť komunikovať s tajomníkom Rady pre vzdelávanie (ďalej tajomník) (vzdelavanie@skauting.sk).
2. Vzdelávací tím LRŠ vedie vodca zvolený členmi tímu. Vodca vzdelávacieho tímu LRŠ je schválený Náčelníctvom SLSK.
3. V prípade vzniku nového tímu sa akceptuje postup, že tím zakladá člen SLSK poverený predsedom RpV. Nový tím schvaľuje predseda RpV prostredníctvom schválenia oprávnenia vzdelávacieho tímu.
4. Do 31.10. pošle zástupca (plánovaný vodca tímu, iný člen tímu) za vzdelávací tím tajomníkovi RpV žiadosť o oprávnenie realizovať vzdelávacie podujatie v danom roku a informácie o vzdelávacom tíme (logo, fotky, predstavenie tímu). Tieto informácie slúžia na propagáciu vzdelávacieho tímu na webstránke Slovenského skautingu, v časopisoch, a tiež na vydávanie dekrétov.
5. Vzdelávací tím prostredníctvom kontaktnej osoby uvedenej v žiadosti o oprávnenie aktívne komunikuje s tajomníkom RpV a s predsedom RpV.
6. Organizátori musia na začiatku pripraviť plán LRŠ, ktorý zahŕňa ciele LRŠ, organizátorov, očakávaných účastníkov, časový harmonogram, miesto, program, propagáciu a rozpočet podľa platných IS RpV.

Podmienky uskutočnenia ročníka LRŠ

1. Vzdelávací tím LRŠ ma platné oprávnenie pre daný rok.
2. Jeho vodcom je člen SLSK s min. hodnotou vodca a garantom je člen SLSK s hodnotou inštruktor. Členovia tímu, ktorí prednášajú a vedú vzdelávacie aktivity, majú minimálnu hodnotu vodca.
3. Počet účastníkov je nasledovný:
 - a. Minimálny počet účastníkov (mimo organizátorov): 10
 - b. Maximálny počet účastníkov: 24
 - c. Minimálny počet zborov, z ktorých sú účastníci: 5.

Plánovacie stretnutia LRŠ

1. Plánovacie stretnutia LRŠ sú oficiálne podujatia SLSK.
2. Vzdelávací tím vykáže svoje plánovacie stretnutia (trvajúce dlhšie ako 3 hodiny) v systéme Tee-pee podľa termínov stanovených Ústredím SLSK a zároveň zašle na Ústredie SLSK prezenčnú listinu.

Propagácia, administratíva a materiál z Ústredia SLSK

1. Minimálne dva mesiace pred konaním prvej časti LRŠ osloví vzdelávací tím tajomníka RpV so žiadosťou o propagáciu, ak má o ňu tím záujem. Súčasne zašle propagačné materiály.
2. Ak má vzdelávací tím záujem mať propagáciu v skautských časopisoch, pošle materiál na propagáciu k termínu uzávierok časopisov (spravidla v mesiacoch január, jún, august, október - uzávierku určuje šéfredaktor skautských časopisov). Tajomník RpV informuje vzdelávací tím o ustanovení uzávierky.
3. Tri týždne pred konaním prvej časti vzdelávací tím pošle tajomníkovi RpV zoznam prihlásených účastníkov (meno, priezvisko, zbor, dátum narodenia) a môže ho požiadať o kontrolu splnených podmienok účastníkov v Tee-pee. Tajomník overí, či sú v danom roku všetci prihlásení účastníci registrovaní v SLSK.
4. Ústredie SLSK propaguje LRŠ podľa dohody so vzdelávacím tímom a podľa vlastného uváženia prostredníctvom mailingu (Zvesti), na webe, sociálnych sieťach, prípadne v časopisoch.
5. Minimálne 7 dní pred konaním prvej časti LRŠ musí byť prihlásené dostatočné množstvo účastníkov. Ak došlo k navýšeniu počtu účastníkov alebo sa niektorí dodatočne prihlásili, vzdelávací tím ich nahlási tajomníkovi RpV, ktorý aktualizuje zoznam účastníkov (bod 2). Účastníci musia mať zaplatené účastnícke poplatky (tento bod stačí splniť pred prvou časťou).
6. Zároveň min. 14 dní pred každou časťou pošle tím kompletný zoznam materiálu, ktorý si chce požičať z Ústredia, tajomníkovi RpV. Niektoré víkendy sa organizuje viac kurzov naraz, preto nie je vždy možné dostať všetok požadovaný materiál. Na dni prevzatia materiálu sa dohodne tím s tajomníkom. Do 7 dní po konaní danej časti LRŠ vráti vzdelávací tím materiál na Ústredie SLSK.
7. Vzdelávací sa môže obrátiť na tajomníka RpV so žiadosťou vystavenia ospravedlnenia do školy pre účastníkov (resp. organizátorov - študentov), s ktorým sa zároveň dohodne na spôsobe ich prevzatia. Vzdelávací tím tak vykoná najneskôr 7 dní pred konaním danej časti LRŠ.
8. Pred každou časťou LRŠ vzdelávací tím vytvorí v Tee-pee udalosť (termín a miesto konania, účastníci, organizátori). Po každej časti vzdelávací tím vykáže danú časť LRŠ v systéme Tee-pee podľa termínov stanovených Ústredím SLSK a zašle tajomníkovi RpV prezenčné listiny na adresu Ústredia SLSK. Tajomník RpV skontroluje, či sú časti LRŠ riadne vykázané v systéme Tee-pee. V prípade potreby poskytne tímu podporu.
9. Maximálne 7 dní po konaní prvej časti LRŠ aktualizuje vzdelávací tím účastníkov (ak sa niekto odhlásil). Aktualizáciu robí na základe podpisov na prezenčných listinách.
10. Ak nastali problémové situácie (zranenia, krádež, nekonanie podujatia...), vzdelávací tím to bezodkladne nahlási tajomníkovi RpV a v prípade potreby i Ústrediu SLSK.
11. Maximálne 30 dní po konaní každej časti LRŠ zašle tím finančnému manažérovi SLSK vyúčtovanie kurzu.

12. Pre účely priebežného hodnotenia vzdelávania v SLSK zbiera vzdelávací tím LRŠ po ukončení kurzu odpovede v anonymnom dotazníku. Jeho formulár posiela tímu tajomník RpV. Odpovede z neho tajomník RpV sprístupní aj vzdelávaciemu tímu danej LRŠ. Ak účastníci nevyplňajú dotazník priamo na poslednej vzdelávacej časti, vyplnia ho do 30 dní od ukončenia vzdelávacej časti online formu.
13. Min. 1 mesiac pred konaním skúšok vzdelávací tím LRŠ určí termín a ohlási ho (elektronicky/listom) každému absolventovi LRŠ a pošle tajomníkovi RpV zoznam účastníkov skúšok. Tajomník RpV pripraví najneskôr dva týždne pred konaním skúšok líderské dekréty a dohodne sa s organizátorom skúšok o spôsobe ich prevzatia.
14. Vzdelávací tím LRŠ zabezpečí vedenie protokolu z líderskej skúšky. Najneskôr do 1 mesiaca po skončení skúšok vzdelávací tím LRŠ zašle protokoly z líderských skúšok, líderské činnosti a zoznam absolventov skúšok tajomníkovi RpV, ktorý ich následne archivuje.
15. Tajomník RpV zapíše úspešných absolventov líderských skúšok do systému Tee-Pee a do evidencie RpV. Líderské dekréty, ktoré neboli vydané (t. j. dekréty neúspešných účastníkov LRŠ), organizátor skartuje.

Povinnosti tajomníka a predsedu RpV

1. Aktívne komunikujú so vzdelávacími tímami LRŠ.
2. Na začiatku kalendárneho roka oboznámia člena vzdelávacieho tímu zodpovedného za administratívu a komunikáciu o jeho povinnostiach (posielanie nevyhnutných údajov...) a postupoch.
3. V spolupráci so vzdelávacím tímom LRŠ zabezpečujú vhodnú propagáciu LRŠ v skautských médiách.
4. Kontrolujú, či sú všetci prihlásení účastníci LRŠ zaregistrovanými členmi SLSK na aktuálny rok.
5. Vystavujú potvrdenia, dekréty a ospravedlnenky pre účastníkov.
6. Zabezpečujú odovzdanie materiálu na LRŠ.
7. Kontrolujú plnenie podmienok oprávnenia (akreditácie) vzdelávacích tímov LRŠ realizovať vzdelávacie podujatie.
8. Poskytujú podporu a servis vzdelávacím tímom LRŠ.
9. Oznámia vodcovi LRŠ minimálne mesiac dopredu termín, ku ktorému musí predložiť rozpočet LRŠ.
10. Vedú evidenciu odovzdaných dekrétov z LRŠ a starajú sa o zaznamenanie absolventov do systému Tee-pee.
11. Pravidelne uverejňujú pre vzdelávacie tímy prostredníctvom zvoleného kanálu (napr. zdieľaný kalendár) termíny kurzov z národnej úrovne. Ak majú k dispozícii termíny oblastných kurzov, zverejnia v kalendári aj tie.
12. Kontrolujú napĺňanie podmienok financovania v prípade, že SLSK poberá grant na vzdelávacie aktivity RpV.

Financovanie LRŠ

1. Ak sa vzdelávací tím uskutočňujúci LRŠ uchádza o podporu z národnej úrovne, je povinný zaslať návrh rozpočtu na vzdelavanie@skauting.sk najneskôr v októbri predchádzajúceho roku. (Např. ak sa bude LRŠ organizovať v roku 2018, rozpočet na kurz tím predloží v

priebehu októbra 2017.) Pri príprave rozpočtu sa riadi pokynmi finančného manažéra SLSK a predsedu RpV.

2. Rozpočet vzdelávacieho tímu sa skladá z min. dvoch zložiek: dotácia a účastnícke poplatky. Na obe zložky sa vzťahujú nasledovné podmienky:
 - a. Maximálna dotácia na jeden osobodeň: 12 € (plánovaný počet účastníkov x počet dní trvania LRŠ x 12 €). Výsledná čiastka je maximálnou sumou dotácie, ktorú konkrétny vzdelávací tím dostane z národnej úrovne na zrealizovanie LRŠ a všetkých potrebných plánovacích stretnutí.
 - b. Minimálny účastnícky poplatok na LRŠ: počet dní x 7,50 € . Účastnícke poplatky je nutné zaplatiť pred konaním kurzu na účet Ústredia SLSK. Týždeň pred kurzom musia mať všetci účastníci zaplatené. Odporúča sa, aby sa vzdelávacie tímy LRŠ dohodli na jednotnom účastníckom poplatku, pokiaľ sa výrazne neodlišuje ich počet dní.
3. V prípade odrieknutia účasti na LRŠ sa účastníkom účastnícky poplatok nevracia. Výnimku predstavujú náhle vážne prípady, ktoré sú posudzované individuálne. Všetky účtovné doklady sú vystavené na aktuálne fakturačné údaje Ústredia SLSK.
4. O odovzdaní finančnej zálohy a preplácaní bločkov sa vzdelávací tím dohodne individuálne s finančným manažérom SLSK.
5. V prípade neočakávaných výdavkov vzdelávací tím kontaktuje predsedu RpV a individuálne sa dohodnú na možnostiach navýšenia rozpočtu.
6. V prípade, že SLSK poberá grant na vzdelávacie aktivity LRŠ, predseda a tajomník o tom informujú vzdelávací tím LRŠ a spolu sa dohodnú na ďalšom postupe

Archív vzdelávacieho tímu

1. Vzdelávací tím LRŠ si vedie vlastný archív, v ktorom archivuje:
 - a. prihlášky účastníkov na vzdelávacie podujatie (po ukončení ročníka vzdelávací tím skartuje, resp. odstráni z elektronického úložiska osobné údaje účastníkov),
 - b. zoznamy prednášateľov jednotlivých tém alebo matice jednotlivých častí (v prípade potreby sú tieto dokumenty na vyžiadanie dostupné tajomníkovi alebo predsedovi RpV).
2. V prípade posielania súborov, ktoré obsahujú osobné údaje účastníkov vzdelávacieho podujatia či členov vzdelávacieho tímu, sú tieto súbory zaheslované.

V. Líderská činnosť

Charakteristika a zámer líderskej činnosti

1. Realizácia líderskej činnosti je v Slovenskom skautingu (SLSK) podmienkou účasti na líderskej skúške.
2. Líderskou činnosťou má budúci líder preukázať schopnosť aplikovať svoje vedomosti do praxe.
3. Náležitosti líderskej činnosti sú totožné pre absolventa LRŠ aj pre záujemcu o líderské skúšky bez absolvovania LRŠ.

Náplň líderskej činnosti a podmienky pre jej absolvovanie

1. Jednotlivé časti líderskej činnosti sú:

- a. **Realizácia 3-dňového podujatia (2 osobodni)** - podujatie má dopredu stanovený cieľ; vo formulári líderskej činnosti realizátor uvedie: maticový a bodový scenár podujatia, popíše prácu so symbolickým rámcom, rozpočet, konkrétne uvedie aj min. 2 aktivity, ktorých súčasťou bola reflexia; celkové hodnotenie akcie (hodnotí realizátor aj účastníci akcie). Podujatie bolo realizátorom riadne zabezpečené aj po administratívnej stránke (prezenčná listina, vykázanie podujatia prostredníctvom Tee-pee).
 - b. **Plán jednodňového podujatia (výlet/výprava) v min. rozsahu 6 hodín** - podujatie nemusí byť zrealizované, účastník v líderskej činnosti uvedie maticový a bodový scenár podujatia, popíše prácu so symbolickým rámcom a zapojenie prvku z výchovného programu.
 - c. **Polročný plán činnosti oddielu s kalendárom akcií** - pri príprave plánu budúci líder spolupracuje s oddielovou radou, resp. s vodcom oddielu. Polročný plán činnosti obsahuje cieľ oddielu na daný polrok.
2. Na vypracovanie líderskej činnosti slúži *Formulár líderskej činnosti* ([Príloha č. 03](#) tohto dokumentu).
 3. Trvanie podujatia sú minimálne 3 dni (2 noci) priamej realizácie, ktorej predchádza plánovacia časť. Predkladateľ líderskej činnosti musí byť hlavným organizátorom podujatia. O prípadných výnimkách rozhoduje vzdelávací tím líderskej rangerskej školy (LRŠ)/oblastný inštruktor/inštruktor.
 4. Skautská akcia, ktorá je predmetom líderskej činnosti, musí mať jasne stanovený cieľ, ktorý vychádza z potreby oddielu/zboru, v ktorom budúci líder pôsobí. Tému a cieľ líderskej činnosti musí budúci líder prekonzultovať s členom tímu LRŠ/oblastným inštruktorom/inštruktorom, ktorý je jeho osobným „tútorom“. Po realizácii a vyhodnotení tútor podpisuje úspešné splnenie líderskej činnosti.
 5. Líderskú činnosť je potrebné realizovať spolu s organizačným tímom, kde každý člen tímu má jasne stanovené svoje úlohy.
 6. Kritéria líderskej činnosti:
 - a. realizácia musí mať rozsah 3-dňovej akcie,
 - b. bodový scenár musí rozsahom zodpovedať rozsahu matice,
 - c. musí byť realizovaná min. na oddielovej úrovni,
 - d. organizačný tím musí byť zložený aspoň z 3 ľudí,
 - e. aktivity akcie musia súvisieť so stanoveným cieľom,
 - f. musí byť odsúhlasená tútorom a oddielovým vodcom.

VI. Líderské skúšky

Podmienky získania potvrdenia o absolvovaní a oprávnenia absolventa LRŠ

1. Podmienky získanie potvrdenia sú:
 - a. Splnenie podmienok, ktoré od účastníka vyžaduje konkrétny vzdelávací tím na LRŠ (ako napr. maximálny počet vynechaných dní...).
 - b. Rozhodnutie vzdelávacieho tímu, že účastník má všetky predpoklady stať sa lídrom v SLSK a pracovať s deťmi a mládežou. V prípade, že vzdelávací tím rozhodol, že účastník nemá predpoklady stať sa lídrom v SLSK a pracovať s deťmi a mládežou, potvrdenie o absolvovaní LRŠ mu nebude vydané. Vzdelávací tím sa môže

- individuálne s neúspešným absolventom dohodnúť, za akých podmienok mu bude potvrdenie dodatočne vydané. Vzdelávací tím môže, ale nemusí využiť túto možnosť.
2. Absolvent dostáva potvrdenie o absolvovaní LRŠ. Môže sa prihlásiť na líderské skúšky.

Organizovanie líderských skúšok

1. Povinnosti vzdelávacieho tímu a ďalších zainteresovaných osôb pri organizovaní líderských skúšok po absolvovaní LRŠ:
 - a. **1 mesiac pred konaním skúšok**
 - i. Tím LRŠ určí a oznámi termín skúšok tajomníkovi RpV
 - ii. Tím LRŠ určí termín a ohlási ho (elektronicky/listom) každému absolventovi LRŠ daného ročníka. Zároveň pošle tajomníkovi RpV zoznam účastníkov skúšok. Tajomník RpV pripraví najneskôr dva týždne pred konaním skúšok líderské dekréty a insígnie pre úspešných absolventov a dohodne sa s organizátorom skúšok o spôsobe ich prevzatia.
 - b. **Na skúškach**
 - i. Skúšobné komisie zabezpečia riadne vedenie protokolov z líderských skúšok.
 - c. **1 mesiac po skúškach**
 - i. Tím LRŠ dodá tajomníkovi RpV protokoly, líderské činnosti a zoznam absolventov skúšok.
 - ii. Tajomník RpV zapíše úspešných absolventov líderských skúšok do systému Tee-Pee a do evidencie RpV. Líderské dekréty, ktoré neboli vydané (t. j. dekréty neúspešných účastníkov LRŠ), organizátor skartuje.
2. Povinnosti vzdelávacieho tímu a ďalších zainteresovaných osôb pri organizovaní líderských skúšok bez absolvovania LRŠ:
 - a. **Min. 2 mesiace pred konaním skúšok**
 - i. Organizátor líderských skúšok z národnej úrovne (predseda RpV či ním poverený inštruktor) určí termín a miesto konania skúšok a ohlási ho elektronicky prostredníctvom kanálov SLSK oblastným inštruktorom a vodcom LRŠ. Spolu s tým oznámi spôsob a termín prihlasovania na skúšky. Zároveň pošle tajomníkovi RpV zoznam účastníkov skúšok. Tajomník RpV pripraví najneskôr dva týždne pred konaním skúšok líderské dekréty a insígnie pre úspešných absolventov a dohodne sa s organizátorom skúšok o spôsobe ich prevzatia.
 - b. **3 týždne pred konaním skúšok**
 - i. Tajomník RpV sfinalizuje zoznam účastníkov skúšok, skontroluje, či spĺňajú všetky podmienky. Najneskôr týždeň pred konaním skúšok pripraví líderské dekréty a dohodne sa s organizátorom skúšok o spôsobe ich prevzatia.
 - c. **Na skúškach**
 - i. Skúšobné komisie zabezpečia riadne vedenie protokolov z líderských skúšok.
 - d. **1 mesiac po skúškach**
 - i. Organizátor líderských skúšok dodá tajomníkovi RpV protokoly, líderské činnosti a zoznam absolventov skúšok.
 - ii. Tajomník RpV zapíše úspešných absolventov líderských skúšok do systému Tee-Pee a do evidencie RpV. Líderské dekréty, ktoré neboli vydané, organizátor skartuje.

Náplň a priebeh líderských skúšok

1. Náplň líderských skúšok je totožná pre absolventov LRŠ aj pre záujemcov o líderské skúšky bez absolvovania LRŠ.
2. Komisie líderských skúšok overujú kompetencie, ktoré sú v prílohe tejto internej smernice definované ako:
 - a. skúšky - teoretická otázka
 - b. skúšky - modelová situácia
3. Overovanie vedomostí kandidátov na líderských skúškach sa uskutočňuje jednotlivo.
4. Líderská skúška sa koná formou rozhovoru, ktorého základom je odpoveď na jednu otázku z nosných tém LRŠ, jednu otázku z ostatných tematických okruhov a vyriešenie modelovej situácie, ktoré si skúšaný vyžrebuje pred ústnou skúškou. Témy ústnych skúšok musia vychádzať z tém prednášaných na LRŠ a schvaľuje ich RpV. Celá skúška prebieha formou vzájomnej diskusie, členovia komisie kladú adeptovi rôzne otázky z užšieho i širšieho okruhu preberanej témy. Modelové situácie nemusia byť zodpovedané ústne. Môžu byť vytvorené priamo a kandidát reaguje na zahrané situácie.
5. Prílohou tohto dokumentu sú:
 - a. zoznam nosných tém (téma, skúšané kompetencie, podotázky) - [Príloha č.04](#)
 - b. zoznam ostatných tém (téma, skúšané kompetencie, podotázky) - [Príloha č.05](#)
 - c. zoznam modelových situácií (vrátane podporných bodov pre skúšobné komisie) - [Príloha č.06](#)
 - d. predpripravené kombinácie, vrátane podotázok pri nosnej a ostatnej téme - [Príloha č.07](#)

Hodnotenie líderskej skúšky

1. Hodnotenie skúšky každého kandidáta sa robí písomne do protokolu z líderskej skúšky. Protokoly z líderských skúšok sú vedené v evidencii RpV.
2. Výsledok skúšok sa vyjadruje hodnotením „vyhovel“ alebo „nevyhovel“ ku každej z 2 otázok a k modelovej situácii. Aby absolvent zložil skúšku, je nutné, aby vyhovel z nosnej témy a aspoň z jednej z nasledovných: ostatná téma alebo modelová situácia.
3. Skúšobná komisia rozhoduje o vyhovení, resp. nevyhovení kandidáta vzájomným konsenzom. V prípade, že v komisii nedôjde ku konsenzu, o výsledku rozhoduje hlasovanie členov komisie, pričom každý člen skúšobnej komisie má povinnosť vyjadriť svoj názor (vyhovel/nevyhovel), každý člen má rovnocenný hlas. Skúšobná komisia po skončení skúšok oboznámi každého kandidáta s výsledkom hodnotenia.
4. V prípade, že kandidát nevyhovel, môže požiadať RpV o opakovanie skúšky v inom termíne, najskôr však 3 mesiace po predchádzajúcich skúškach.
5. Úspešný absolvent líderských skúšok, v prípade splnenia všetkých podmienok, dostane najneskôr do 2 mesiacov od konania líderských skúšok líderský dekrét, ak sa tak nestalo v deň skúšok.

ZÁVEREČNÉ A ZRUŠOVACIE USTANOVENIA

1. Táto interná smernica je záväzná pre všetkých členov SLSK.
2. Výnimku z konkrétnych bodov môže udeliť predseda RpV po dohode s tímom LRŠ.
3. Dátumom účinnosti tejto internej smernice ruší platnosť IS RpV - Obsahová náplň Líderskej rangerskej školy a kompetenčný profil pre hodnosť líder, IS RpV - Líderská činnosť, IS RpV - Líderské skúšky a IS RpV - Organizovanie Líderskej rangerskej školy.

Príloha č. 01: Obsahové náplne a kompetenčná profil pre hodnot' Líder

Prierezové kompetencie	
Líder:	
Stotožňuje sa s princípmi, poslaním a výchovnou metódou.	odporúčanie tímu
Správa sa priateľsky a empaticky.	odporúčanie tímu
Dokáže sa zapojiť do aktivity.	odporúčanie tímu
Uvedomuje si svoje silné a slabé stránky, pracuje na svojom osobnom raste.	odporúčanie tímu
Vie prijať konštruktívnu kritiku.	odporúčanie tímu
Rešpektuje individualitu iných ľudí.	odporúčanie tímu
Dokáže byť aktívny a nápomocný pri činnosti oddielu.	líderská činnosť
Pozná členov svojho oddielu.	líderská činnosť
Ovláda prvú pomoc v min. rozsahu odborky Prvá pomoc, zelený stupeň.	certifikát/odborka

Osobnosť lídra a jeho životný štýl	60
<ul style="list-style-type: none"> postavenie lídra v oddiele, jeho poslanie a povinnosti ako člena oddielovej rady, kompetencie a oprávnenia správanie sa podľa rangerského hesla „Veď príkladom“ (líder ako vzor); nezneužívanie autority možnosti činnosti a funkcií na oddielovej a zborovej úrovni - radca, organizátor, správca webu, technické zabezpečenie... možnosti jeho ďalšieho rozvoja, napredovania a vzdelávania 	
Líder:	Forma overenia
Uvedomuje si dôležitú úlohu lídrov v oddiele, v zbere a v rôznych funkciách a pozná ich kompetencie a oprávnenia. Dokáže si z nich vybrať takú, v ktorej sa cíti komfortne	Odporúčanie tímu, modelová situácia
Rozumie významu vzdelávania a osobného napredovania.	Odporúčanie tímu
<i>Miesto na poznámky</i>	

Motivácia	45
<ul style="list-style-type: none"> zásady, výhody a nevýhody používania odmien a trestov formy odmien a trestov prírodný dôsledok, objektívny dôsledok vs. odmeny a tresty význam a formy oceňovania v skautingu (7 ľalií, Skaut roka, oddielové/zborové/oblastné oceňovanie...) 	
Líder:	Forma overenia
Rozlišuje a dokáže využívať rôzne spôsoby motivácie na základe situácie, resp. potreby detí.	skúšky - teoretická otázka
Pri využívaní odmien a trestov nezneužíva svoje postavenie.	odporúčanie tímu

Pozná výhody a nevýhody používania odmiern a trestov a dokáže ich primerane využiť v praxi.	odporúčanie tímu
Dokáže smerovať radcov ako pracovať pri výchove s prirodzenými dôsledkami konania členov bez potreby trestov.	odporúčanie tímu/skúšky - teória
<i>Miesto na poznámky</i>	

Fungovanie tímu	60
<ul style="list-style-type: none"> rozdiel medzi tímom a skupinou roly v tíme zásady spolupráce v tíme 	
Líder:	Forma overenia
Dokáže vysvetliť základy tímovej spolupráce (rozdiel medzi skupinou a tímom, roly v tíme, zásady spolupráce).	skúšky - teoretická otázka
Dokáže efektívne pracovať a budovať fungujúce vzťahy v tíme oddielovej rady alebo v inom tíme.	odporúčanie tímu
Dokáže viesť tím pri tvorbe krátkodobého podujatia (napr. trojdňovka).	líderská činnosť
<i>Miesto na poznámky</i>	

Určovanie cieľov a ich vyhodnotenie	60
<ul style="list-style-type: none"> prostriedok verzus cieľ určovanie SMART cieľov základy projektového manažmentu (problém – cieľ - aktivity) = určenie a definovanie problému - nastavenie cieľa, ktorý bude riešiť problém, zvolenie vhodnej aktivity, ktorou daný cieľ dosiahnem cieľová skupina (jej definovanie a význam pri určovaní cieľov) sledovanie cieľov vo výchove motivácia na dosiahnutie cieľa 	
Líder:	Forma overenia
Dokáže formulovať krátkodobé ciele, nastaviť ich úroveň vzhľadom na cieľovú skupinu a relevantne zhodnotiť ich naplnenie.	skúšky - teoretická otázka líderská činnosť
<i>Miesto na poznámky</i>	

Hodnotenie a reflexia	60
<ul style="list-style-type: none"> hodnotenie a reflexia ako nástroje na zlepšovanie kvality využitie hodnotenia a reflexie v oddielovom živote monitoring, evaluácia (inf. znalosť) 	
Líder:	Forma overenia
Dokáže vybrať vhodnú formu a viesť hodnotenie akcie a reflexiu aktivity.	líderská činnosť
Dokáže pracovať s nástrojom Hodnotenie kvality oddielu.	odporúčanie tímu

Miesto na poznámky

Budovanie oddielovej identity	45
<ul style="list-style-type: none"> význam oddielovej identity zložky oddielovej identity (názov, znak, tradície a rituály, insígnie) a ich využívanie v praxi budovanie a udržiavanie oddielovej identity 	
Líder:	Forma overenia
Dokáže primerane budovať oddielovú identitu (oddielové symboly, tradície, rituály...).	skúšky - teoretická otázka a odporúčanie tímu
Miesto na poznámky	

Piliere skautingu	75
<ul style="list-style-type: none"> predstavenie pilierov skautingu na príkladoch a ich význam poslanie princípy výchovná metóda 	
Líder:	Forma overenia
Dokáže pomenovať a vysvetliť poslanie, princípy, časti výchovnej metódy skautingu.	skúšky - teoretická otázka
Dokáže zapracovať sľub a zákon do činnosti oddielu.	odporúčanie tímu
Miesto na poznámky	

Rovnošata a vystupovanie skauta	30
<ul style="list-style-type: none"> zásady nosenia rovnošaty a jej význam v skautingu skautské šatky a spôsob ich nosenia vhodné vystupovanie a vonkajšia prezentácia skauta (nevhodné oblečenie a nevhodná kombinácia s rovnošatou) 	
Líder:	Forma overenia
Riadi sa zásadami vystupovania skauta a prezentácie na verejnosti.	skúšky - modelová situácia
Pozná skautskú rovnošatu.	odporúčanie tímu
Miesto na poznámky	

Vývinová psychológia	60
<ul style="list-style-type: none"> špecifiká vekových kategórií (víťatá, skauti, rangeri) zmena spôsobu vedenia v závislosti od situácie, pohlavia a od vekovej skupiny, ktorú vedieme (situačné vedenie) možnosti kladenia záťaže podľa vekových kategórií (fyzickej, psychickej, dostatok spánku, oddych) prispôsobenie programu danej vekovej kategórii a záujmy dnešných detí formy prístupu k deťom v rôznom veku a rozoznanie neštandardného správania a postupy ako to vyriešiť 	

Líder:	Forma overenia
Pozná charakteristiku jednotlivých vekových kategórií a ich vývinové špecifiká. Tieto poznatky dokáže využiť v praxi.	skúšky - teoretická otázka
Pozná potreby a záujmy dnešných detí v spoločnosti.	skúšky - teoretická otázka
Dokáže spozorovať, že člen sa správa neštandardne. Vie, ako má v takomto prípade postupovať.	skúšky - modelová situácia
<p><i>Miesto na poznámky</i></p> <p><i>Tip: Odporúčame počas prednášky použiť aj rôzne modelové situácie "z praxe", napr.: chlapec na tábore má erekciu (počas kúpania/ráno) a dievčatá si to všimnú a začnú sa mu smiať...; dievča počas menštruácie si nevšimne, že jej pretiekla menštruačná krv cez spodné prádlo a chlapci si z nej začnú robiť srandu (prípadne dievča dostalo po prvýkrát menštruáciu sprevádzanú aj bolesťami/kŕčmi). Odporúčame nevyčleňovať pri riešení týchto modeloviek účastníkov na dievčenskú a chlapčenskú skupinu, ale dbať na to, aby všetci účastníci vedeli, ako v oboch prípadoch postupovať v prípade, že sa v praxi dostanú do podobnej situácie a nebude možnosť požiadať o pomoc niekoho opačného pohlavia.</i></p>	

Výchovný program	75
<ul style="list-style-type: none"> • základ výchovného programu – aktívny občan a všestranne rozvinutá osobnosť • 6 oblastí rozvoja – ich význam a miesto v oddielovom živote • výchovný program = programová ponuka a samostatná činnosť družín/oddielov • programová ponuka vlíčať, skautov a rangerov (stupne napredovania, odborky, výzvy, voľné programové moduly, najvyššie programové ocenenia) a jej význam v naplňaní poslania SLSK • základy práce s programovou ponukou – ako uviesť prvok, sledovať ho počas plnenia a vyhodnotiť ho/osláviť na záver • individuálne osobné napredovanie a jeho plánovanie • práca s heslami vekových kategórií v rámci výchovy • Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu (význam, zapojenie sa, prepojenie s Rangerským horizontom) • špecifiká vodnoskautského programu pre vlíčať, skautov a rangerov 	
Líder:	Forma overenia
Dokáže prispôsobiť prvky programu individualite členov (Nováčik a stupne napredovania, odborky, výzvy, VPM – pre jednotlivé vekové kategórie) a zároveň pozná svoje právomoci pri zmene výchovného programu.	modelovka
Rozumie výchovnému programu a jeho prepojenosti so 6 oblasťami rozvoja.	skúšky - teoretická otázka
Dokáže uviesť programový prvok do oddielového/družinového života, sledovať jeho plnenie a vyhodnotiť/osláviť to na záver. Dokáže radcom pomôcť s implementáciou programových prvkov.	skúšky - teoretická otázka
<p><i>Miesto na poznámky</i></p>	

Základy dramaturgie programu	150
<ul style="list-style-type: none"> • veľká a malá dramaturgia – rozdelenie (v rámci malej dramaturgie aj spôsoby rozdeľovania hráčov, ich výhody a nevýhody, prostredie a jeho význam) • základy tvorby programu a dramaturgie (dramaturgické zásady) • leitmotív, symbolický rámec, pulzný princíp, krivky výkonnosti • maticový a bodový scenár trojdňového podujatia • tvorba aktivity (typológia aktivít, hodnotenie) • zdroje a námety na programovú činnosť 	
Líder:	Forma overenia
Dokáže vhodne vybrať alebo vytvoriť a zorganizovať aktivitu (zložitejšia, etapová, štruktúrovaná...) s ohľadom na cieľovú skupinu a jej veľkosť.	skúšky - teoretická otázka líderská činnosť"

Pri tvorbe oddielového programu vie využiť libreto, leitmotív, symbolický rámec a dbá na pulzný princíp, krivky výkonnosti a ostatné dramaturgické zásady.	skúšky - teoretická otázka líderská činnosť"
Dokáže zapojiť do programu všetky oblasti rozvoja.	líderská činnosť"
<i>Miesto na poznámky</i> V rámci prednášky sa možno zamerať aj na improvizáciu napr. v rámci riešenia modelovej situácie: Na oddielovú víkendovku, ktorú máš na starosti prišli len 3 deti namiesto 20 nahlásených.	

Učenie sa činnosťou	60
<ul style="list-style-type: none"> • zážitková pedagogika (cieľ, výhody, nevýhody) • učenie sa činnosťou v programe a napredovaní členov • Kolbov cyklus • zóna komfortu – zóna ohrozenia, psychická a fyzická bezpečnosť • aktivity s prvkami zážitkovej pedagogiky (spôsob výberu a zaradenia aktivity do programu, druhy, realizácia, vyhodnotenie aktivít) • skautská prax 	
Líder:	Forma overenia
Vie, ako do programu pre družinu a oddiel zapojiť učenie sa činnosťou.	skúšky - teoretická otázka
Pozná základné pravidlá zážitkovej pedagogiky (Kolbov cyklus učenia, zóny komfortu a ohrozenia) a dokáže ich aplikovať do praxe.	skúšky - teoretická otázka, odporúčanie tímu
Ovláda základné zručnosti skautskej praxe a dokáže ich naučiť členov oddielu.	odporúčanie tímu
<i>Miesto na poznámky</i>	

Symbolický rámec a etapové hry	60
<ul style="list-style-type: none"> • význam, typy a formy symbolického rámca pre vekové kategórie, riziká náročných symbolických rámcov • etapová hra ako prostriedok na dosiahnutie cieľa, nie cieľ samotný • tvorba etapovej hry (zásady tvorby, zapracovanie symbolického rámca) 	
Líder:	Forma overenia
Vie popísať význam symbolického rámca pre jednotlivé vekové kategórie.	skúšky - teoretická otázka
Dokáže vybrať pre cieľovú skupinu vhodný symbolický rámec.	odporúčanie tímu a líderská činnosť
Dokáže vytvoriť etapovú hru pre oddiel, v ktorom pôsobí.	líderská činnosť"
<i>Miesto na poznámky</i>	

Duchovno v skautingu	60
<ul style="list-style-type: none"> • miesto sľubu a zákona v duchovnom rozvoji • formy duchovného programu v oddielovom živote a jeho význam • tvorba duchovnej aktivity pre oddiel, psychická bezpečnosť a tolerancia pri tvorbe duchovného programu • zdroje na kvalitné a overené duchovné aktivity/napredovanie (výchovný program, knihy, weby, články...) 	
Líder:	Forma overenia

Rozumie významu duchovna v skautingu a vie, prečo je jeho rozvoj dôležitý.	skúšky - teoretická otázka
Dokáže pre oddiel pripraviť a zrealizovať aktivitu zameranú na duchovný rozvoj s ohľadom na psychickú bezpečnosť účastníkov.	odporúčanie tímu
<p><i>Miesto na poznámky</i> Tip: Súčasťou prednášky môže byť aj skupinové riešenie rôznych modelových situácií, napr.: Tvoj rovesník z rangerskej družiny sa odmieta zúčastniť aktivity zameranej na duchovno. Napriek ekumenickému zameraniu tvrdí, že on predsa nie je žiaden pánbožkár, v Boha neverí a duchovné aktivity sú strata času. Svoj názor prezentuje i pred mladšími členmi vášho oddielu.</p>	

Život v prírode - využitie prírody vo výchove/skautingu	45
<ul style="list-style-type: none"> • skauting a príroda (vzťah, čím je príroda pre skautov...) • príklady na aktivity v prírode • využitie prírody v oddielovom programe a v procese výchovy v skautingu 	
Líder:	Forma overenia
Rozumie významu života v prírode pre oddiel a jednotlivca v skautingu.	skúšky - teoretická otázka
Dokáže pripraviť program pre oddiel, v ktorom využije prírodu.	odporúčanie tímu
<p><i>Miesto na poznámky</i></p>	

Globálne vzdelávanie	60
<ul style="list-style-type: none"> • význam globálneho vzdelávania (cieľ GV, prepojenie globálneho vzdelávania so skautingom a bežným životom) • tematické okruhy globálneho vzdelávania a ich vzájomné prepojenia (ciele udržateľného rozvoja, globalizácia, aktívne občianstvo, kritické myslenie...) • zapojenie globálneho vzdelávania do programu (príklady aktivít, zdroje inšpirácií z národnej a medzinárodnej úrovne) 	
Líder:	Forma overenia
Rozumie dôležitosti vzdelávania o globálnych témach a miesta skautov v ňom.	odporúčanie tímu
Vie, kde hľadať inšpirácie na aktivity zamerané na globálne témy, ktoré môže zapojiť do skautskej činnosti	odporúčanie tímu
<p><i>Miesto na poznámky</i> Tip: Globálnemu vzdelávaniu v SLSK sa venujú napr.: Globálne vzdelávanie (tím), vzdelávací tím Moruša, Sympóziu (tematické diskusie), Skautský inštitút na Slovensku (tematické diskusie), projekt MEMS. Výzva Zelený život... Tip2: Odporúčame prizvať na túto prednášku inštruktorov globálneho vzdelávania.</p>	

Riziká doby	45
<ul style="list-style-type: none"> • význam témy riziká doby v súčasnosti a potreba o nej komunikovať • ako pomôcť tým, ktorí s nimi majú problém a prevencia • vybraná téma z oblasti Riziká doby (závislosti, nenávisťné prejavy...) 	
Líder:	Forma overenia
Dokáže vhodným spôsobom pracovať s témou riziká doby v oddiele a pomôcť členom vyrovnávať sa s týmito rizikami.	skúšky - modelová situácia a odporúčanie tímu
<p><i>Miesto na poznámky</i></p>	

Tip: prednášateľ si môže vybrať jednu tému, ktorej sa bude bližšie na prednáške venovať a demonštruje na nej, ako zapojiť tému „riziká doby“ do činnosti.

Téma kritického myslenia: napr.

Celoročná činnosť oddielu a oddielové akcie	90
<ul style="list-style-type: none"> • rôznorodosť programu počas roka • využitie ročných období v programe • plánovanie akcie, postup plánovania, ciele akcie • úskalia realizácie akcie, predstava vs. realita, hodnotenie akcie s účastníkmi a s realizačným tímom • hodnotenie splnenia cieľa akcie • výlety a výpravy v oddielovom programe • kalendár akcií; tradičné akcie vs. nové akcie, primeraný počet akcií 	
Líder:	Forma overenia
Dokáže nadobudnuté vedomosti aplikovať do praxe pri tvorbe, realizácii a vyhodnotení trojdňového podujatia pre deti a mládež.	líderská činnosť
Vie zorganizovať výlet a výpravu so zreteľom na účastníkov (naplánovať trasu, program prispôsobiť počasiu, pripraviť potrebnú výbavu...).	líderská činnosť
Dokáže naplánovať ciele oddielu na dlhšie obdobie podľa možnosti a schopnosti členov. Dokáže zostaviť kalendár akcií a vhodným spôsobom ho poskytnúť členom oddielu, rodičom...	líderská činnosť
<i>Miesto na poznámky</i>	

Bezpečnosť a hygiena	45
<ul style="list-style-type: none"> • miera prípustného rizika • pravidlá bezpečnosti (v klubovni, v telocvični, v teréne, na akciách, pri kúpaní a cestovaní; práca s ohňom) • dodržiavanie hygienických zásad na akciách • záťažové normy • poistenie na výlet do hôr • lekárnička na akcii 	
Líder:	Forma overenia
Dokáže vhodným a zrozumiteľným spôsobom komunikovať členom oddielu pravidlá bezpečnosti a hygieny, ktorými sa sám riadi.	skúšky - teoretická otázka
Dokáže zvážiť potenciálne riziká a snaží sa im predchádzať.	skúšky - modelová situácia
<i>Miesto na poznámky</i>	

Krízové situácie	45
<ul style="list-style-type: none"> • odhad možného rizika • rozhodovanie, zachovanie pokoja • riešenie modelových krízových situácií 	
Líder:	Forma overenia
Pozná postup, ako sa zachovať v prípade krízových situácií v oddiele a aké odporúčané postupy sú v Slovenskom skautingu.	skúšky - teoretická otázka, modelová situácia

Miesto na poznámky

Organizačná štruktúra a základné dokumenty SLSK	45
<ul style="list-style-type: none"> Náčelníctvo, Ústredie Slovenského skautingu a nižšie organizačné zložky (inf. znalosť) Stanovy SLSK a Organizačný poriadok (význam, rozdiel a ich dostupnosť pre členov SLSK) nové zmeny na národnej a regionálnej úrovni 	
Líder:	Forma overenia
Pozná organizačnú štruktúru Slovenského skautingu na miestnej, regionálnej a národnej úrovni a čo jednotlivé zložky zastrešujú a poskytujú.	skúšky - teoretická otázka
Má základné vedomosti o Stanovách a Organizačnom poriadku Slovenského skautingu a vie, kde sú dostupné.	skúšky - teoretická otázka
Miesto na poznámky	

Oddielová administratíva a financie	60
<ul style="list-style-type: none"> skautský informačný systém Tee-pee (riadenie oddielovej jednotky a potrebné úkony v nej, zoznam členov a ich profily, základy GDPR) spravovanie akcie v Tee-pee (vytvorenie udalosti, prezenčná listina, vykázanie podujatia) nový člen a registrácia (prihláška na skauting, registrácia v Tee-pee) vedenie pokladne, pokladničné doklady cestovný výkaz Hodnotenie kvality význam jednotlivých administratívnych úkonov 	
Líder:	Forma overenia
V spolupráci s vodcom dokáže zaistiť administratívnu agendu oddielu (prihláška na skauting, registrácia oddielu, prezenčná listina, záverečná správa, pokladničné doklady) s prihliadnutím na ochranu osobných údajov.	odporúčanie tímu
Vie používať skautský informačný systém Tee-pee na úrovni oddielu.	odporúčanie tímu
Dokáže pracovať s nástrojom Hodnotenie kvality oddielu.	odporúčanie tímu
Miesto na poznámky	

Komunikácia, skautské PR a informačné zdroje	60
<ul style="list-style-type: none"> zásady vhodnej komunikácie komunikácia v oddielovej rade, s členmi oddielu a s rodičmi skautské médiá: časopisy, Skautské zvesti, web a sociálne siete základné zásady spravovania udalosti a fanpage na sociálnej sieti skautské PR (tvorba plagátov, zásady komunikácie navonok, udalosť a fanpage na sociálnej sieti, propagačné materiály) 	
Líder:	Forma overenia
Dokáže prispôsobiť komunikáciu jej prijímateľovi (členovia oddielu, oddielový/zborový vodca, rodič,) a situácii.	skúšky - modelová situácia a teoretická otázka

Dokáže vytvoriť fungujúcu komunikačnú sieť na úrovni oddiel, družina, rodič. (plagát, social. siete, propagačné materiály...)	odporúčanie tímu
Pozná skautské médiá a má prehľad, ktoré informácie v nich môže nájsť.	skúšky - teoretická otázka
<i>Miesto na poznámky</i> <i>Poznámka: V prípade druhej kompetencie je potrebné akceptovať, ak líder nie je/ nechce/nemá záujem fungovať na sociálnych sieťach.</i>	

Medzinárodný rozmer skautingu	45
<ul style="list-style-type: none"> • skauting ako celosvetové bratské a sesterské hnutie • medzinárodná dimenzia v programe (výhody, jej význam v našej činnosti a v organizácii) • zahraničná ponuka (centrá, akcie: jamboree WSJ, CEJ a i., Intercamp, kurzy, odborky) • zahraniční komisári a spojky • špecifiká iných skautských organizácií (kultúrne, národné, náboženské...) 	
Líder:	Forma overenia
Uvedomuje si skauting ako celosvetové hnutie.	odporúčanie tímu
Má prehľad o zahraničnej ponuke a na jej základe dokáže priniesť medzinárodnú dimenziu do programu	odporúčanie tímu
<i>Miesto na poznámky</i>	

Vzdelávací systém	60
<ul style="list-style-type: none"> • vzdelávací systém (stupne, vzdelávacie moduly a voľné vzdelávacie kurzy) – rozdiely, základná charakteristika a význam vzdelávania vo všeobecnosti • hodnosti (radca, líder, vodca, inštruktor), ich insígnie a spôsob získania hodnosti • rozdiel medzi vedúcim a vodcom • skúšky v systéme RpV – radcovské skúšky (náplň skúšok RK; základy skúšania) • vzdelávacia ponuka SLSK a iné možnosti vzdelávania pre lídrov a členov oddielu (podľa veku, zamerania činnosti, potreby) 	
Líder:	Forma overenia
Dokáže odporučiť členom oddielu vhodný spôsob vzdelávania (stupeň, modul, kurz...) s ohľadom na ich skúsenosti, možnosti a potreby oddielu.	odporúčanie tímu
Pozná vzdelávací systém SLSK.	skúšky - teoretická otázka
Pozná princíp a priebeh radcovských skúšok a dokáže zastávať pozíciu člena skúšobnej komisie.	skúšky - modelová situácia
<i>Miesto na poznámky</i>	

Príloha č 02: Zoznam úloh pre tajomníka, predsedu RpV a vzdelávací tím LRŠ

Termín		
	prvá časť	každá časť
		posledná vzdel. časť
Priebežne celoročne (tajomník RpV)	Príspevky v skautských časopisoch.	Tajomník RpV posieľa 4x ročne (dané uzávierkami časopisov) výzvu vzdelávacím tímom prispieť článkom do najbližšieho časopisu.
Do 30. 9. (tajomník RpV)	Informovanie vzdelávacieho tímu LRŠ k oprávneniu a rozpočtu.	Tajomník RpV pošle vodcovi LRŠ podklady pre oprávnenie a zostavenie rozpočtu. na nasledujúci kalendárny rok.
Do 31. 10. (tím)	<ul style="list-style-type: none"> • Formulár oprávnenia • logo tímu (v prípade nového tímu aj krátky text o novej LRŠ) • návrh na rozpočet na nasledujúci kalendárny rok (poslať predsedovi RpV a tajomníkovi RpV)	Predseda RpV na najbližšom zasadnutí N-SLSK predloží na schválenie vodcu LRŠ. Rozpočet tímu zahŕňa do rozpočtu RpV. V prípade potreby úpravy rozpočtu kontaktuje vzdelávací tím.
október - december	Pokyny pre externé akreditovanie ročníka	Ak sa vzdelávací tím rozhodne mať akreditovaný ročník (externá akreditácia), tajomník RpV pošle potrebné dokumenty a prípadne konzultuje ďalší postup s tímom..
2 mesiace pred 1. časťou	Propagácia LRŠ	Ak má tím LRŠ záujem o propagáciu vo Zvestiach, pošle podklady tajomníkovi RpV. Propagácia v skautských časopisoch sa vzhľadom na ich periodicitu riadi 2. bodom v V. hlave tejto IS.
3 týždne pred 1. časťou	Zoznam prihlásených účastníkov a kontrola splnených podmienok.	Vzdelávací tím pošle tajomníkovi RpV zoznam prihlásených účastníkov a môže ho požiadať o kontrolu splnených podmienok účastníkov v Tee-pee (zapísané výzvy/odborníky, sľub...). Tajomník zároveň overí, či sú všetci prihlásení účastníci registrovaní v SLSK v danom roku.
7 dní pred 1. časťou	Účastnícke poplatky a update prihlásených účastníkov	V prípade zmien v zozname prihlásených účastníkov poskytne vzdelávací tím tajomníkovi RpV update. Tajomník RpV spolu s finančným manažérom SLSK skontroluje, či majú všetci prihlásení účastníci zaplatené účastnícky poplatok. V tomto dátume musí byť prihlásené dostatočné množstvo účastníkov.
14 dní pred každou časťou	<ul style="list-style-type: none"> • Udalosť v Tee-pee • zapožičanie materiálu z Ústredia SLSK • ospravedlňenky pre účastníkov 	Tím vytvorí udalosť v Tee-pee (+ bude mať k dispozícii prezenčnú listinu). Tím pošle kompletný zoznam materiálu, ktorý si chce požičať z Ústredia, tajomníkovi RpV a dohodnú sa na spôsobe prevzatia. Tím môže požiadať tajomníka RpV o vystavenie ospravedlňeniek do školy pre účastníkov (resp. organizátorov - študentov) a zároveň sa dohodnú na spôsobe prevzatia.

7 dní po každej časti	<ul style="list-style-type: none"> • Vrátenie materiálu na Ústredie SLSK • nahlásenie problémových situácií 	
7 dní po prvej časti	Aktualizácia účastníkov	Tím nahlási tajomníkovi RpV, či sa niekto z kurzu odhlásil.
30 dní po každej časti	<ul style="list-style-type: none"> • Vyúčtovanie. • Vykázanie udalosti v Tee-pee 	<p>Tím zašle finančnému manažérovi SLSK vyúčtovanie vzdelávacej časti.</p> <p>Vykáže udalosť v Tee-pee.</p>
posledná vzdelávacia časť/30 dní po poslednej vzdelávacej časti	Hodnotenie (podklady posíela tajomník RpV)	Pre účely priebežného hodnotenia vzdelávania v SLSK zbiera vzdelávací tím LRŠ po ukončení kurzu odpovede v anonymnom dotazníku. Jeho formulár posíela tímu tajomník RpV. Odpovede z neho tajomník RpV sprístupní aj vzdelávaciemu tímu danej LRŠ.

Príloha č. 03: Formulár líderskej činnosti

Líderská činnosť

Meno a priezvisko:

Oddiel a zbor:

Absolvovaná líderská rangerská škola: ÁNO/NIE

Názov LRŠ:

a) Realizácia 3-dňového podujatia (2 osobodni)

- Vypĺňa sa pred realizáciou líderskej činnosti:

Názov akcie:	
Cieľ akcie:	
Termín konania:	
Miesto konania:	

Organizačný tím:	Meno	Úloha v tíme

Maticový scenár (vložiť sem):

Bodový scenár (popíš sem: cieľ aktivít, priebeh/pravidlá):

Rozpočet:	Prijmy (zdroj + suma)		Výdavky (aké + suma)	

- Vypĺňa sa po realizácii 3-dňového podujatia:

<p>Vyhodnotenie:</p> <p>Naplnil sa cieľ akcie? Čo sa na akcií podarilo a čo by si naopak nabudúce urobil inak? Ako hodnotíš spoluprácu so svojím tímom? Podarilo sa zrealizovať všetko podľa programu? Ako celkovo podujatie hodnotíš?</p>	
---	--

Prílohy:

- Spätná väzba minimálne od 2 účastníkov
- 3 fotografie alebo video z akcie

b) Plán jednodňového podujatia (výlet/výprava) v min. rozsahu 6 hodín

(podujatie nemusí byť zrealizované, účastník v liderskej činnosti uvedie maticový a bodový scenár podujatia; popíše prácu so symbolickám rámcom, zapojenie prvku z výchovného programu)

Názov akcie:	
---------------------	--

Cieľ akcie:	
Termín (ročné obdobie) konania:	
Miesto konania:	

Organizačný tím:	Meno	Úloha v tíme

Maticový scenár (vložiť sem):

Bodový scenár (popíš sem: cieľ aktivít, priebeh/pravidlá):

Popis zapojenia symbolického rámca a prvku z výchovného programu:

c) Polročný plán činnosti oddielu s kalendárom akcií

Por. číslo	Obdobie/termín	Podujatie/činnosť	Cieľ	Komentár

Vyhodnotil a skontroloval (tútor/inštruktor/vodca, dátum a podpis):

Príloha č. 04: Nosné témy, skúšané kompetencie a podotázky

Piliere skautingu	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže pomenovať a vysvetliť poslanie, princípy, časti výchovnej metódy skautingu. 	<ul style="list-style-type: none"> Čo sú to piliere skautingu a aký je ich význam v našej činnosti? Vlastnými slovami vysvetli poslanie SLSK a ako ho aplikujeme v praxi. Ktoré princípy máme v SLSK a sa ich podstata odráža v skautskej činnosti? Na praktickom príklade vysvetli, čo je to výchovná metóda a z ktorých častí sa skladá.
Výchovný systém	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> Rozumie výchovnému programu a jeho prepojenosti so 6 oblasťami rozvoja. Dokáže uviesť programový prvok do oddielového/družinového života, sledovať jeho plnenie a vyhodnotiť/osláviť to na záver. Dokáže radcom pomôcť s implementáciou programových prvkov. 	<ul style="list-style-type: none"> Čo je to výchovný program a aký je jeho význam pre skautskú činnosť a pre jednotlivca? Ako je výchovný program prepojený so 6 oblasťami rozvoja? Na praktickom príklade opíš, ako uvedieš programový prvok (napr. Rangerský horizont; odborka Babysitter; výzva Modrý život; VPM Pamäť národa) do oddielového života, ako budeš sledovať jeho plnenie u členov a ako jeho splnenie ukončíš. Ako môžeš pomôcť radcom s implementáciou programových prvkov do činnosti družín?

Príloha č. 05: Ostatné témy, skúšané kompetencie a podotázky

Motivácia	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje a dokáže využívať rôzne spôsoby motivácie na základe situácie, resp. potreby detí. Dokáže smerovať radcov ako pracovať pri výchove s prirodzenými dôsledkami konania členov bez potreby trestov. 	<ul style="list-style-type: none"> Akými rôznymi spôsobmi môžeme motivovať členov oddielu vzhľadom na situáciu, resp. ich potreby? Na čo všetko treba prihliadať pri vyberaní vhodného spôsobu motivácie? Čo by si odporúčal radcom vo svojom oddiele, ak vidíš, že nevedia pracovať s prirodzenými dôsledkami konania členov bez potreby trestov? Aké kroky by si podnikol, keby si bol presvedčený o tom, že radca (radcovia) využívajú trestanie, ktoré hraničí so zneužívaním moci?
Fungovanie tímu	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže vysvetliť základy tímovej spolupráce (rozdiel medzi skupinou a tímom, roly v tíme, zásady spolupráce). 	<ul style="list-style-type: none"> Vysvetli základy tímovej spolupráce (skupina vs. tím, tímové roly, zásady spolupráce), jej význam. Na základe vlastnej skúsenosti z práce v tíme (počas líderskej činnosti, LRŠ alebo i.) povedz výhody/nevýhody práce v tíme.
Určovanie cieľov a ich vyhodnotenie	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže formulovať krátkodobé ciele, nastaviť ich úroveň vzhľadom na cieľovú skupinu a relevantne zhodnotiť ich napĺňanie. 	<ul style="list-style-type: none"> Čo je to cieľ a aký je rozdiel medzi ním a prostriedkom? Aký je vzťah medzi problémom, cieľom a aktivitou? Akú formuláciu by mal mať vhodný krátkodobý cieľ? Na čo si dať pri určovaní cieľov pozor? Čo je cieľová skupina a ako ju definovať? Ako sledovať napĺňanie cieľov vo výchove? Uveď praktické príklady.
Budovanie oddielovej identity	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže primerane budovať oddielovú identitu (oddielové symboly, tradície, rituály...). 	<ul style="list-style-type: none"> Čo je to oddielová identita, aký je jej význam v oddielovej činnosti a v živote oddielu? Ako budovať oddielovú identitu a čo robiť pre to, aby sme si ju udržali? Ktoré sú jej zložky a ako ich môžeme využiť v praxi?
Vývinová psychológia	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> Pozná charakteristiku jednotlivých vekových kategórií a ich vývinové špecifiká. Tieto poznatky dokáže využiť v praxi. Pozná potreby a záujmy dnešných detí v spoločnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Charakterizuj jednotlivé vekové kategórie (vľčatá/včielky, skauti/skautky, rangeri/rangerky) a ich vývinové špecifiká. Ako by si tieto poznatky využil v praxi? Uveď príklady. Aké majú deti žijúce v dnešnej spoločnosti potreby a záujmy? Ako by si to využil/-a v oddielovej činnosti? Uveď konkrétne príklady.
Základy dramaturgie programu	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže vhodne vybrať alebo vytvoriť a zorganizovať aktivitu (zložitejšia, etapová, štruktúrovaná...) s ohľadom na cieľovú skupinu a jej veľkosť. 	<ul style="list-style-type: none"> Aké aktivity by si vytvoril (z hľadiska dĺžky, zložitosti, fyzickej náročnosti, atď.) s ohľadom na cieľovú skupinu a jej veľkosť? Povedz pár príkladov.

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pri tvorbe oddielového programu vie využiť libreto, leitmotív, symbolický rámec a dbá na pulzný princíp, krivky výkonnosti a ostatné dramaturgické zásady.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Ako ti pri tvorbe programu môže pomôcť libreto, leitmotív a symbolický rámec? • Prečo treba dbať na pulzný princíp a krivky výkonnosti a riadiť sa dramaturgickými zásadami?
Učenie sa činnosťou	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vie, ako do programu pre družinu a oddiel zapojiť učenie sa činnosťou.</i> • <i>Pozná základné pravidlá zážitkovej pedagogiky (Kolbov cyklus učenia, zóny komfortu a ohrozenia) a dokáže ich aplikovať do praxe.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetli vlastnými slovami, čo je to učenie sa činnosťou a zážitková pedagogika a aký je ich význam v skautskej činnosti. • Popíš, v čom spočíva zážitková pedagogika (Kolbov cyklus, zóny komfortu a ohrozenia) a ako by si ju využil v príprave programu. • Uveď konkrétne príklady učenia sa činnosťou v programe pre jednotlivé vekové kategórie.
Symbolický rámec a etapové hry	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vie popísať význam symbolického rámca pre jednotlivé vekové kategórie.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Čo je to symbolický rámec, čo všetko ho tvorí a aký je jeho význam v skautskej činnosti? • Aký má význam pracovať so symbolickým rámcom u jednotlivých vekových kategórii? Sú nejaké odlišnosti napríklad medzi vĺčatom a roverom? • Uveď po 2-3 príkladoch na vhodné symbolické rámce etapových hier pre vĺčatá/včielky, skautov/skautky, rangerov/rangerky.
Duchovno v skautingu	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozumie významu duchovna v skautingu a vie, prečo je jeho rozvoj dôležitý.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Čo je to duchovný rozmer a aký je jeho význam v skautingu? • Skautský zákon a sľub ako duchovný rozvoj: vysvetli, ako je rozvíjaná duchovná oblasť prostredníctvom práce so skautským zákonom a sľubom.
Život v prírode - využitie prírody vo výchove/skautingu	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozumie významu života v prírode pre oddiel a jednotlivca v skautingu.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Aký je vzťah medzi skautingom a prírodou? Aké je jej miesto v pilieroch skautingu? • Aký je z tvojho pohľadu význam života v prírode (jednak pre oddiel a jednak pre jednotlivca)?
Bezpečnosť a hygiena	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dokáže vhodným a zrozumiteľným spôsobom komunikovať členom oddielu pravidlá bezpečnosti a hygieny, ktorými sa sám riadi.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetli, ako by si vhodným spôsobom komunikoval členom oddielu pravidlá bezpečnosti a hygieny na rôznych typoch akcií. Zameraj sa na rôzne typy oddielov z hľadiska veku a pohlavia. • Aká je úloha teba ako lídra v dodržiavaní týchto pravidiel?
Krízové situácie	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pozná postup, ako sa zachovať v prípade krízových situácií v oddiele a aké odporúčané postupy sú v Slovenskom skautingu.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Čo považovať za krízovú situáciu? • Ako by si postupoval v prípade vzniku krízovej situácie? Čo odporúča Slovenský skauting? • Ako by si predchádzal vzniku týchto situácií?

Organizačná štruktúra a základné dokumenty SLSK	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pozná organizačnú štruktúru Slovenského skautingu na miestnej, regionálnej a národnej úrovni a čo jednotlivé zložky zastrešujú a poskytujú.</i> • <i>Má základné vedomosti o Stanovách a Organizačnom poriadku Slovenského skautingu a vie, kde sú dostupné.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Ako vyzerá organizačná štruktúra SLSK od miestnej cez regionálnu až po národnú úroveň? Ktorá zložka čo zastrešuje a poskytuje? • Vysvetli rozdiel medzi Stanovami SLSK a Organizačným poriadkom SLSK. Čím sa zaoberajú a kde sú sprístupnené v aktuálnom znení?
Komunikácia, skautské PR a informačné zdroje	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dokáže prispôsobiť komunikáciu jej prijímateľovi (členovia oddielu, oddielový/zborový vodca, rodič,) a situácii.</i> • <i>Pozná skautské médiá a má prehľad, ktoré informácie v nich môže nájsť.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Aké sú prostriedky vhodné na komunikáciu s rôznymi druhmi prijímateľov (členovia oddielu, oddielová rada, oddielový/zborový vodca, rodičia, verejnosť...)? • Aké sú faktory, ktoré ovplyvňujú spôsob komunikácie v danej situácii? • Aké komunikačné kanály používa SLSK? Ktorý komunikačný kanál používa na aký druh informácií?
Vzdelávací systém	
Overované kompetencie	Pomocné podotázky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pozná vzdelávací systém SLSK.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetli, čo je to vzdelávací systém SLSK a z ktorých zložiek sa skladá. • Povedz základnú charakteristiku jednotlivých zložiek vzdelávacieho systému, rozdiely medzi nimi. • Pomenuj hodnoty v SLSK a spôsob, ako ich možno získať. Uveď insígnie pre jednotlivé hodnoty. • Vysvetli rozdiel medzi vedúcim a vodcom.

Príloha č. 06: Modelové situácie

Overovaná kompetencia: *Uvedomuje si dôležitú úlohu lídrov v oddiele, v zbore a v rôznych funkciách a pozná ich kompetencie a oprávnenia. Dokáže si z nich vybrať takú, v ktorej sa cíti komfortne.*

1. V oddiele je vzorný a príkladný člen (14 rokov), ktorý chodí na všetky akcie. Niektorým členom sa zdá premotivovaný (na každej akcii je vždy prvý, ostatným vyčíta, keď meškajú, má mnoho nášiviek na košeli, v prípade otázok ohľadom plnenia odboriek či výziev vždy reaguje hneď prvý) a robia si pre to z neho srandu. Ako by si túto situáciu vyriešil s využitím svojej líderskej osobnosti?	
Poznámka pre komisiu	<p>Roviny v modelovke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správanie člena: hľadanie príčiny jeho správania (Nedostatok pozornosti? Túžba byť v niečom najlepší? Vynikať v niečom?); • vzájomná tolerancia a pochopenie medzi členmi oddielu; • ako nájsť rovnováhu tak, aby nedošlo k žiadnej ujme (aby člen napr. nestratil motiváciu) • využitie členovho potenciálu (napr. Radcovské fórum, zapojenie do Družiny roka...)

2. Máš na starosť celoročnú oddielovú etapovú hru, do ktorej sa zapájajú družiny ako malé tímy. Úlohou radcov v tejto etapovke je členov družiny motivovať k zapájaniu sa. Radcovia sa ale po niekoľkých týždňoch trvania etapovky začnú vyhovárať, nechcú sa do nej zapájať a dokonca ju pred členmi zhadzujú. Etapovú hru ste pripravovali spoločne ako oddielová rada, ktorej členmi sú aj títo radcovia. Ako by si postupoval pri riešení tejto situácie?	
Poznámka pre komisiu	<p>Roviny v modelovke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoločný rozhovor s radcami: aká bola ich motivácia pripravovať hru, čo sa odvtedy zmenilo a otázka ich potrieb; • postavenie staršieho/skúsenejšieho v očiach detí. • Hľadanie spoločného riešenia situácie, čo v budúcnosti robiť inak.

3. Si aktívny člen oddielovej rady. Pre ale nedostatok ľudí máš pocit, že oddielový vodca na teba začína klásť stále viac a viac úloh. Zo začiatku sa z toho tešíš, lebo máš viac zodpovednosti a učíš sa nové veci. Časom ale začínaš zanedbávať školu a aj svojich priateľov.	
Poznámka pre komisiu	<p>Roviny v modelovke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skauting a dobrovoľníctvo v rebríčku hodnôt; • asertívne vystupovanie voči vodcovi (vedieť povedať nie, určiť si, čo ešte zvládnem a čo už nie); • hľadanie spoločného riešenia, dokázať povedať vodcovi, kde sú moje hranice, s čím mu dokážem pomôcť a s čím už nie.

Overovaná kompetencia: *Riadi sa zásadami vystupovania skauta a prezentácie na verejnosti.*

4. V spolupráci s mestom organizujete akciu pre verejnosť, ktorá má zvýšiť celkové povedomie o ekológii. Pomáha ti pritom aj skupinka starších skautov vo veku 13-14 rokov. Keď sa pri vás pristavujú náhodní okoloidúci v staršom veku, pýtajú sa týchto skautov, prečo majú takéto smiešne košele, hovoria im, že sú pionieri, že za ich čias sa o žiadnej ekológii nehovorilo a všetko bolo aj tak super, pretože sa o nich postarali komunisti. Skupina skautov nevie, čo im na to povedať a po ich odchode sa začne hanbiť za svoju rovnošatu a chce si ju dať dole. Keďže si organizátorom tejto akcie, trápi ťa to. Ako by si to vyriešil?	
Poznámka pre komisiu	<p>V rámci modelovky sa možno zamerať na generáčny rozdiel a zároveň vyrovnávanie sa s minulosťou, globálne vzdelávanie (potreby vo výchove a vzdelávaní detí a mládeže sa menia tak, ako sa mení aj doba/spoločnosť), nosenie rovnošaty na verejných podujatiach a význam jej nosenia. Prípadne hľadanie riešenia, ako pripravovať členov na to, aby sami dokázali v budúcnosti na podobné situácie reagovať.</p>

Overovaná kompetencia: *Dokáže spozorovať, že člen sa správa neštandardne. Vie, ako má v takomto prípade postupovať.*

5. Si zástupca oddielového vodcu. Skautka (12 rokov) je v oddiele už 5 rokov, vždy vystupovala ako veľmi veselá a priateľská dievča, ktoré rado pracovalo v tíme, resp. v družine, na doterajších táboroch s ňou nebol žiaden problém. Na tohtoročnom tábore ale vyhľadáva skôr samotu, častejšie plače, bočí od ostatných. Do aktivít sa zapája, ale je pasívnejšia ako obvykle. Od jej radcu sa dozvieš, že jej rodičia sa nedávno rozviedli a dievča majú v striedavej starostlivosti. S oddielovým vodcom sa dohodneš, že túto situáciu budeš riešiť ty, keďže je on zároveň aj táborovým vodcom, čo ho "zamestnáva" 24/7. Okrem toho poznáš túto skautku dlhšie ako on. Ako budeš postupovať?	
Poznámka pre komisiu	<p>Citlivý prístup, určenie, s kým môže líder na riešení situácie komunikovať a spolupracovať (radca, dobrá kamarátka/kamarát skautky, prípadne aj priamo s rodičmi). Vhodné je napr. sa zamerať aj na to, či v rámci tábora neplánujete nejaké diskusie na tému rodina, vzťahy v nej a pod. (prípadne nejakú aktivitu, ktorá by skautke mohla situáciu v rodine pripomínať). V prípade, že áno, môže líder zvážiť zmenu témy diskusie/aktivity, alebo dopredu skautku upozorniť, o čom diskusia bude a dať jej možnosť nezúčastniť sa. Z dlhodobého hľadiska si treba všimnúť, ako sa situácia vyvíja, či je skautka aktívnejšia a pod.</p>

	Zároveň by si mal líder pri tejto modelovke uvedomiť, kde sú hranice jeho možností, resp. čo sa už dá považovať za zásah do súkromia rodiny.
--	--

6.	V oddiele máš hyperaktívne dieťa (ide o diagnózu stanovenú lekárom, rodičia vás o tom informovali). Ostatným mladším členom oddielu začína liezť na nervy. V spolupráci s vodcom máš vyriešiť túto situáciu.
----	--

Poznámka pre komisiu	<p>Rozhovor s rodičmi (možno sami vedia, čo dieťaťu prospieva, čo nie, resp. radili sa s odborníkom); činnosť pre dieťa by malo mať štruktúru, pozitívne vplyva opakujúce sa činnosti, istý režim; treba ho motivovať, všimnúť si, aká činnosť ho zaujala. Nie je vhodné o ňom hovoriť ako o "neposlušnom" dieťati. Vhodné sú kratšie aktivity.</p> <p>Druhá rovina modelovky sú negatívne prejavy ostatných členov (môže im len "liezť na nervy" správanie, ale tiež vzhľadom na to, že starší členovia môžu venovať väčšiu pozornosť dieťaťu s hyperaktivitou, môžu mať pocit, že je privilegovaný a platia pre neho iné pravidlá a pod. V prípade dospelých členov oddielu je na mieste sa s nimi otvorene porozprávať o špecifických potrebách člena s hyperaktivitou</p> <p>Ak nie je v silách vedenia oddielu zabezpečiť vhodné prostredie, oddielový vodca môže pristúpiť k riešeniu, že dieťa do oddielu neprijme, je to ale až úplne posledná možnosť.</p>
----------------------	---

Overovaná kompetencia: *Dokáže prispôbiť prvky programu individualite členov (Nováčik a stupne napredovania, odborky, výzvy, VPM – pre jednotlivé vekové kategórie) a zároveň pozná svoje právomoci pri zmene výchovného programu.*

7.	Na tábore máš na starosti plnenie odboriek a výziev, keďže vodca tábora je zaneprázdnený inými vecami. Keďže si však musel riešiť ešte niečo do školy, prišiel si na tábor neskôr a zistil si, že jedno z detí si už plní neoficiálnu, resp. zakázanú výzvu bosé nohy (je v polovici výzvy). Ako by si postupoval?
----	--

Poznámka pre komisiu	<p>Roviny v modelovke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dieťa už je motivované plniť si výzvu, teraz mu povedať, že musí okamžite prestať, by ho mohlo demotivovať plniť si iné výzvy • líder by mal riešiť aj samotný fakt, že niekto dieťaťu dovolil plniť si bosé nohy (Dal líder dostatočné pokyny niekomu keď vedel, že príde na tábor neskôr?) • do budúcnosti vytvorenie napr. vlastnej oddielovej výzvy (napr. bezpečnejšiu alternatívu bosých nôh)
----------------------	--

Overovaná kompetencia: *Dokáže vhodným spôsobom pracovať s témou riziká doby v oddiele a pomôcť členom vyrovnávať sa s týmito rizikami.*

8.	Všimneš si, že niekoľkí členovia Vašej oddielovej rady začali zdieľať na sociálnych sieťach príspevky dezinformačných stránok, ktoré svojím obsahom nielen propagujú extrémistické myšlienky, ale aj šíria dezinformácie ohrozujúce zdravie (napr. proti očkovaniu či tvrdia, že vírus covid-19 je výmysel). Vodca oddielu je aktuálne indisponovaný a nie je v jeho silách zasiahnuť.
----	--

Poznámka pre komisiu	<p>Roviny v modelovke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potreba otvorenej komunikácie; zistenie, prečo členovia oddielovej rady veria a dôverujú dezinformačným stránkam • argumentácia pred členmi oddielovej rady a poukázanie na nebezpečenstvo propagovania extrémistických myšlienok (diskusia s odborníkom, prípadne s niekým, kto sa sám nechal v mladosti ovplyvniť extrémistickými myšlienkami) • líder môže požiadať o pomoc iného staršieho činovníka, ak je vodca zaneprázdnený • okrem týchto opatrení má líder možnosť použiť nástroj sociálnych sietí o nahlasovaní nevhodného či inak nebezpečného obsahu
----------------------	---

9.	Rangeri v tvojom oddiele sa mimo klubovne správajú neskautsky. Vyjadrujú sa vulgárne a fajčia pred deťmi. Keďže je to tvoja veková kategória, vodca ťa požiadal, aby si sám navrhol riešenie.
----	---

Poznámka pre komisiu	<ul style="list-style-type: none"> • Otázka zodpovednosti: je naozaj vhodné, aby prenášal vodca riešenie na mladšieho lídra? Pri tejto téme je potreba autority vodcu • podobné problémy treba riešiť dlhodobo, nie nárazovo (napr. prostredníctvom stupňov napredovania, robenia výziev zameraných na zdravý životný štýl - líder môže navrhnúť zaviesť do oddielu rôzne diskusie na tému zdravého životného štýlu, prípadne navrhnúť chodiť spoločne na diskusie s touto témou organizované niekým iným); • Tiež rovina správania sa mimo skautingu - téma, s ktorou dlhodobo pracovať v rámci činnosti oddielu: končí skauting za zavretými dverami? • ak by sa situácia opakovala aj v rámci skautských akcií (a nepomohol by ani rozhovor s rangermi), jedno z opatrení môže byť aj napr. zákaz chodenia na akcie s deťmi
----------------------	--

<p>10. Si zástupca oddielového vodcu a zistil si na tábore, že dievča (14 rokov) z tvojho oddielu sa vysmieva chlapcovi (15 rokov) z druhého oddielu, že je vegetarián. Osočuje ho komentármi, že “čo je to za chlapa”, keď neje mäso a že by sa mal pochlapiť a začať ho jesť, lebo v mäse je sila. Okrem toho zisťuješ, že dievča pravidelne posielala posledné mesiace tomuto chlapcovi meme obrázky vysmievať sa z vegetariánov a označuje ho komentármi pod dezinformačnými článkami o “škodlivosti” vegetariánstva.</p>	
<p>Poznámka pre komisiu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Riešenie aktuálnej situácie na tábore: <ul style="list-style-type: none"> ○ rozhovor (samostatne) s dievčaťom o rešpektovaní druhého, zároveň o šírení hoaxov ○ rozhovor s chlapcom - ako sa cíti, či má potrebu aktívne riešiť tieto útoky, prípadne či bol ochotný vysvetliť dievčaťu viac o svojom spôsobe životosprávy; líder môže ponúknuť, že bude mediátorom v tomto konflikte. Líder musí počítať aj s alternatívou, kedy chlapec nebude chcieť ďalej riešiť. ○ líder môže pri modelovke uvažovať aj o dôvodoch, ktoré vedú dievča k výsmechu (napr. neopätované sympatie a pod., v takom prípade môže rozhovor všetkých troch len zhoršiť situáciu) • prevencia dlhodobá a priebežne sa v činnosti oddielu zameriavať na prevenciu šikany a kyberšikany, vzájomný rešpekt a tolerancia; prípadne aj práca s informáciami (napr. pripraviť debatu s odborníkom na oddielovke a pod.)

Overovaná kompetencia: *Dokáže zvážiť potenciálne riziká a snaží sa im predchádzať.*

<p>11. Si na oddielovom výlete (15 detí vo veku 11 až 14 rokov), ktorý máš na starosti sám s vodcom a vidíš, že sa blíži veľmi zlé počasie. Vodca však hovorí, že to istotne zvládnete a počasie bude v poriadku. Ako budeš postupovať?</p>	
<p>Poznámka pre komisiu</p>	<p>Roviny v modelovke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • otázka autority a zodpovednosti za účastníkov (v tomto prípade ju má vodca; situáciu je treba riešiť tak, aby líder “nepodkopal” autoritu vodcu) • potrebné proaktívne správanie lídra: vysvetliť vodcovi, ako vidí situáciu on, navrhnúť mu riešenie, apelovať na to, že radšej zvolí bezpečnejšie riešenie aj keď to môže znamenať skoré ukončenie výletu (ak sa počasie zlepší, stále si môžu s členmi na bezpečnejšom mieste zahrať rôzne aktivity) • ak by sa situácia opakovala, líder sa môže obrátiť na zborovú radu

Overovaná kompetencia: *Pozná postup, ako sa zachovať v prípade krízových situácií v oddiele a aké odporúčané postupy sú v Slovenskom skautingu.*

<p>12. Si s oddielom 25 skautov (10 – 15-roč.) na výprave. Jediným dospelým si ty a pomáhajú ti 2 radcovia a ranger (16 – 17-roč.) Je 17.40 a vraciate sa dopravnými spojmi domov. Cestovali ste vlakom a po vystúpení v stanici ti na otázku „Máte všetci všetko?“ odpovie 12-roč. chlapec, že si vo vlaku zabudol kapsičku, v ktorej má peniaze a preukazy (15 € + preukaz poistenca, skautský, mesačný na MHD...). O cca 10 minút vás čaká ešte jeden prípoj, aby ste sa dostali domov. Ak ho nestihnete, nedodržíte oznámený koniec výpravy. Vlak sa už pohol, dieťa začína plakať.</p>	
<p>Poznámka pre komisiu</p>	<p>Modelová situácia má konkrétne riešenie, preto je možno sa zamerať na to, či líder bude riešiť všetky roviny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • strata dokladov (zavolať na železničný dispečing, ohlásiť v ktorom vlaku a ideálne aj vagóne došlo pravdepodobne k strate) • upokojenie chlapca (líder nie je sám, v tejto situácii mu môžu pomôcť aj radcovia kým on nahlasuje stratu dokladov) • oboznámenie rodičov so situáciou • prevencia (ako nabitúce predísť podobnej situácii)

<p>13. Na cyklovýlete, za ktorý si zodpovedný, si dievča zlomilo nohu. Je s tebou ešte jeden 15-ročný radca, ostatní sú členovia v skautskom veku. Ide o otvorenú zlomeninu, dievča je v šoku. Naokolo tebe nie je nijaký okoloidúci, signál na mieste, kde sa dievča zranilo, nemáš.</p>	
<p>Poznámka pre komisiu</p>	<p>Modelová situácia má konkrétne riešenie, preto je možno sa zamerať na to, či líder bude riešiť všetky roviny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poskytnutie prvej pomoci (a zároveň poveriť 15-ročného radcu, aby upokojil zvyšok skupiny, dal im pokyn držať sa ďalej od zranenej, jeden zo skupiny - najrozvážnejší - môže viesť krátku sedavú aktivitu alebo sa starať o to, aby všetci ostali na jednom mieste) • ak sa stále neobjavil žiaden okoloidúci, poslať 15-ročného radcu hľadať signál, aby mohol privolať záchranku; líder ostáva pri zranenej • po príchode sanitky oboznámiť so situáciou rodičov zranenej, oddielového vodcu (po jeho rozhovore prípadne informovať o zranení aj Ústredie)

<p>14. Na celodennom výlete si zmeškal posledný spoj domov. Máš so sebou 13 víčat. Je neskoro poobede a už sa stmieva.</p>	
<p>Poznámka pre komisiu</p>	<p>Možnosť riešenia modelovky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dať víčatám nejakú činnosť (oblúbenú hru, ktorej poznajú pravidlá a vedia sa ju sami zahrať; aktivita, pri ktorej sú na mieste, nevyžaduje si väčší dozor od radcu)

	<ul style="list-style-type: none"> líder môže zatiaľ skúsiť osloviť 3-4 rodičov (telefonicky), ktorí vozievajú svoje deti autom, prípadne môže skúsiť osloviť iných členov zboru (môže im ponúknuť preplatenie nákladov). Keď bude mať dohodnutý odvoz, následne môže obvolať zvyšných rodičov, upokojiť ich, že situácia je už vyriešená prevencia do budúcnosti (plánovať výlet s väčšou časovou rezervou, neplánovať stihnúť posledný spoj, na výlet s väčším počtom detí neísť sám...)
--	--

Overovaná kompetencia: *Dokáže prispôsobiť komunikáciu jej prijímateľovi (členovia oddielu, oddielový/zborový vodca, rodič,) a situácii.*

<p>15. Organizuješ víkendovú chatu pre váš oddiel. Príde za tebou rodič vášho skauta s tým, že svoje dieťa nikam nepustí, pretože na poslednej takejto oddielovej akcii sa vraj skoro vôbec nespalo a iba sa behalo v zime po vonku a jeho dieťa prišlo domov s teplotami, kvôli čomu sa celý týždeň muselo liečiť doma. Túto akciu si neorganizoval ty, ale mal ju na starosti oddielový vodca. Ako by si túto situáciu riešil?</p>	
Poznámka pre komisiu	<p>V tejto modelovke je možné sledovať niekoľko rovín:</p> <ul style="list-style-type: none"> ako líder zareaguje na obvinenie oddielového vodcu rodičmi (líder nemusí poznať, aká bola objektívna skutočnosť; tiež nemôže ospravedlňovať správanie vodcu - nepozná skutočnosť; ani nie je vhodné, aby líder pred rodičmi vodcu "zhadzoval") úprimná komunikácia lídra s rodičmi (dobrodružstvo v skautingu; zároveň vyváženie aktivít); líder môže ponúknuť, že predstaví rodičom program na víkend, že dohliadne, aby boli všetci teplo oblečení a mali dostatok spánku líder v rámci modelovky môže spomenúť aj napr. potrebu spätnej väzby od účastníkov po akcii, vrátane otázok ohľadom komfortu účastníkov - a zároveň racionálne zhodnotenie spätnej väzby od detí (čo sa páči im, nemusí byť v súlade s bezpečnosťou detí)

<p>16. Na oddielovej akcii (si na nej len ty) v mestskom parku ťa osloví pán, ktorý je na prechádzke so svojou 6-ročnou dcérkou. Zaujalo ho, ako členovia tvojho oddielu pobežujú po parku a plnia rôzne úlohy. Pýta sa na možnosti zapojenia svojej dcéry a je veľmi zvedavý na skauting, keďže o ňom vie veľmi málo. Ty ale vieš, že aktuálne do oddielu neprijímate nových členov pre nedostatok radcov. Čo urobíš?</p>	
Poznámka pre komisiu	<p>Pri odpovedaní komisia môže sledovať:</p> <ul style="list-style-type: none"> aký zvolí líder prístup voči pánovi a ako by odpovedal na jeho otázky o skautingu (spôsob vysvetlenia posolania, princípov skautingu a skautskú činnosť – prispôsobenie veku, skúsenostiam a poznatkom toho, komu o skautingu líder rozpráva) uvažovanie nad možnosťami pre dievčatko (napr. ponúkne oficiálny email na zbor, prípadne iný oddiel, odporučí mu webovú stránku iného zboru a pod., odporučí mu stránku skauting.sk, aby si mohol o skautingu ešte viac prečítať) ako líder zabezpečí to, že potrebuje poskytnúť pánovi informácie, ale zároveň nemôže stratiť prehľad o tom, čo robia jeho členovia a čo sa deje v parku

<p>17. Člen oddielu na tábore zničil novú oddielovú sekeru. Bol si vedomý toho, že ho oddielový vodca vystríhal pred nerozvážnym používaním sekery, ale on ju i napriek tomu vzal so sebou do lesa a pri sekaní ju zničil. Nestalo sa to prvýkrát, že pre svoju nerozvážnosť zničil oddielový či zborový majetok. Člen, ktorý sekeru zničil, nič nezapíeral, k činu sa priznal. Aké budú tvoje ďalšie kroky?</p>	
Poznámka pre komisiu	<p>Návrh na riešenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> líder sa s členom porozpráva, pričom mu položí otázku "Prečo". Zároveň môže líder viesť rozhovor tak, aby člen sám navrhol riešenie, ako oddielu vynahradí zničenú sekeru líder môže zároveň člena oddielu menovať „staračom sa" o náradie: jeho úlohou bude dohliadať na to, aby na konci dňa bolo všetko náradie uložené na mieste a zároveň ho skontroluje, či je v poriadku. Po pár dňoch môže prebehnúť krátky rozhovor - reflexia - člena a lídra (ako sa mu darí v staraní sa o náradie, či je všetko v poriadku, či nemá nejaké návrhy na zlepšenie systému požíčavania a vracania náradia a pod.) zakázať mu používať náradie by malo byť riešenie len v prípade, že sa situácia opakuje, člen sústavne porušuje dohodnuté pravidlá pri používaní náradia (v takom prípade ale treba dávať pozor, aby sa člen nevyvlieka z prác na táborisku)

<p>18. Na večernom zamyslení na tábore o sile sľubu v našom každodennom živote sa jedna členka oddielu (13 rokov) rozplače, odíde. Keď za ňou príbehneš, odmieta s tebou hovoriť.</p>	
Poznámka pre komisiu	<p>Komisia môže určiť, či bol líder jediným starším na zamyslení (ťazší variant) alebo nie:</p> <ul style="list-style-type: none"> líder by mal zreflektovať to, že sa s ňou členka odmieta rozprávať. Môže jej navrhnuť, či jej nezavolá blízkeho kamaráta/kamarátku, prípadne sa jej spýtať, či chce byť sama a poskytnúť jej priestor (keďže je večer, je na mieste, aby ju líder požiadal, aby ale neopúšťala pre jej vlastné bezpečie táborisko). Zároveň jej líder môže povedať, že je to v poriadku, ak sa v ten večer zamyslenia nezúčastní na druhý deň môže prípadne líder ponúknuť členke, že sa môžu porozprávať, prípadne sa jej môže spýtať, či a ako jej vie pomôcť

	<ul style="list-style-type: none"> • v prípade, že líder zistil príčinu jej reakcie na danú tému, môže si dať pozor, či v programe nemajú tematicky podobné zamyslenie alebo aktivitu.
--	---

Overovaná kompetencia: *Pozná princíp a priebeh radcovských skúšok a dokáže zastávať pozíciu člena skúšobnej komisie.*

<p>19. Si jedným z členov skúšobnej komisie na (oblastných) radcovských skúškach. Kandidát na budúceho radcu si ako nosnú tému vytiahol výchovný program. K programovej ponuke pre rôzne vekové kategórie sa vedel vyjadriť, ale "zasekol sa" pri šiestich oblastiach rozvoja, pretože ich nevie poriadne vymenovať. Jednému z členov komisie sa to nepáči a začína nad ním očividne krútiť hlavou a dávať mu najavo, že týmto spôsobom asi skúškami neprejde. Ako by si postupoval?</p>	
<p>Poznámka pre komisiu</p>	<p>Odpoveď na skúške je potrebné riadne dokončiť, nie je vhodné, aby jednotliví členovia komisie začali dávať najavo, že skúšku nespravila, skôr mu skúsiť pomôcť, upozorniť ho, ak sa mylí. Členovia v komisii sú rovnocenní, preto je na mieste, aby líder prípadne zasiahol, ak sa iný člen komisie správa neadekvátne. Na skúškach je potrebné byť empatický, mať na mysli faktor stresu. Tiež je dôležité, aby líder zväžil váhu teoretických a praktických vedomostí skúšaného. Pri rozhodovaní komisie treba mať na mysli, že sa rozhoduje väčšinou, líder môže podložiť svoj názor argumentmi.</p>

Príloha č. 07: Kombinácie

Nosná téma	Ostatná téma
Piliere skautingu	Motivácia
Piliere skautingu	Určovanie cieľov a ich vyhodnotenie
Piliere skautingu	Budovanie oddielovej identity
Piliere skautingu	Vývinová psychológia
Piliere skautingu	Základy dramaturgie programu
Piliere skautingu	Vzdelávací systém
Piliere skautingu	Komunikácia, skautské PR a informačné zdroje
Piliere skautingu	Krízové situácie
Piliere skautingu	Bezpečnosť a hygiena
Piliere skautingu	Organizačná štruktúra a základné dokumenty SLSK
Výchovný systém	Fungovanie tímu
Výchovný systém	Učenie sa činnosťou
Výchovný systém	Symbolický rámec a etapové hry
Výchovný systém	Duchovno v skautingu
Výchovný systém	Život v prírode
Výchovný systém	Organizačná štruktúra a základné dokumenty SLSK
Výchovný systém	Krízové situácie
Výchovný systém	Bezpečnosť a hygiena
Výchovný systém	Budovanie oddielovej identity